

PEADIREKTOR

OTSUS

08.12.2004.a. nr 41-KO

Koondumisele nr 30-ko/2004 Keswell Oy ja Indoors Group Oy loa andmine

Koondumine

11.11.2004.a. esitas Keswell Oy esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 29.10.2004.a. sõlmitud aktsiate ja optiooniõiguste müügilepingu (edaspidi Leping) alusel omandab Keswell Oy kõik Indoor Group Oy poolt emiteeritud aktsiad ja optiooniõigused.

Vastavalt Lepingule omandab Keswell Oy valitseva mõju Indoor Group Oy üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, mistõttu on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 18.11.2004.a. ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Koondumise osalisteks on seega Keswell Oy (edaspidi Keswell) ja Indoor Group Oy (edaspidi Indoor Grupp).

Keswell on Soomes registreeritud äriühing, mis kuulub 100%-liselt Soomes registreeritud Kesko Oyj-le (edaspidi Kesko Grupp). Kesko Grupp on oma tütarettevõtjate kaudu tegev väga erinevates valdkondades nagu toidukaupade müük, ehitus- ja sisekujundustarvete müük, põllumajandustoodete ja -masinate müük, kodu- ja erikaupade müük, autode ja varuosade müük, tehnikakaupade müük ning margikaupade müük.

Keswelli põhitegevusala on mööbli ja sisustuskaupade müük oma suurima tütarettevõtja Anttila Oy kaudu, kelle äritegevus Eestis toimub tütarettevõtja Anttila AS kaudu. Mööblit ja sisustuskaupu müüakse nii Anttila kaubamajades kui postimüügiüksuse kaudu Soomes, Eestis ja Lätis.

Kesko Gruppi kuuluvatest ettevõtjatest tegelevad mööbli ja sisustuskaupade müügiga veel Kesko Food AS (Citymarketi kaubahallid) ning Rautakesko AS (K-Rautakesko), kuid nende kaubavalik on suhteliselt piiratud.

Indoor Grupp on Soomes registreeritud äriühing, millest 80% kuulub Sponsor Fund I Ky-le, 15% Mauri Ikola'le, 4,4% juhatuse ja juhtkonna liikmetele ning 0,6% Sponsor Capital Oy-le. Ettevõtja tegevusalaks on mööbli ja sisustuskaupade jaemüük Soomes, Balti riikides ja Rootsis. Soomes toimub mööbli ja sisustuskaupade müük kahe eraldiseisva kauplusteketi – Asko ja Sotka – kaudu.

Indoor Grupil on äritegevus Eestis kahe tütarettevõtja Indoor Group AS ja OÜ Ikosen kaudu. Indoor Group AS tegeleb mööbli (välja arvatud köögi- ja kontorimööbel) ja sisustuskaupade jaemüügiga ühes Asko kaupluses (Tallinnas) ning kolmes Sotka kaupluses (Tallinnas, Tartus ja Pärnus). OÜ Ikosen haldab ja rendib kinnisvara.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Kesko Grupi 2003.a. ülemaailmne käive oli [...] miljardit krooni ja Indoor Grupi 2003.aasta ülemaailmne käive oli [...] miljardit krooni. Indoor Grupi majandustegevus toimub Eestis tema tütarettevõtjate Indoor Group AS ja OÜ Ikosen kaudu. Seega kuulub Keswell ja Indoor Grupp koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ning kasutustingimuste, tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala kogu Eesti territooriumil või selle osal.

Koondumise osaliste hinnangul on antud koondumise puhul kaubaturuks mööbli ja sisustuskaupade turg. Mööbel hõlmab pehmet mööblit, madratseid, elutoaseksioone, söögitoamööblit, õuemööblit jms. Sisustuskaupad on näiteks vaibad, sisevalgustid, kodutekstiilid, lauanõud jms. Mööbli ja sisustuskaupade jaemüük toimub klientidele jaekauplustes, kataloogide kaudu ning mõningal määral ka kaubahallides, mistõttu on tegemist jaemüügiga peamiselt ühe riigi piires ja seetõttu on koondumise seisukohalt geograafiliseks kaubaturuks kogu Eesti territoorium.

Vastavalt Statistikaameti poolt mööbli ja sisustuskaupade jaemüügi kohta kogutud andmetele oli 2003 aastal kaubaturu suuruseks ligikaudu 2 miljardit Eesti krooni.

Kolm Kesko Gruppi kuuluvat äriühingut AS Anttila, Kesko Food AS ja Rautakesko AS tegelevad Eestis vähesel määral mööbli ja sisustuskaupade jaemüügiga. Aastal 2003 oli ettevõtjate mööbli ja sisustuskaupade jaemüügi käive Eestis: Anttila AS-il [...] miljonit Eesti krooni, Kesko Foods AS-il [...] miljonit Eesti krooni ja Rautakesko AS [...] miljonit Eesti krooni, mis teeb kokku [...] miljonit Eesti krooni. Võttes aluseks kaubaturumahu 2 miljardit Eesti krooni, moodustas Kesko Grupi käive [...] % kaubaturust.

Indoor Grupi tütarettevõtja Indoor Group AS tegeleb samuti mööbli ja sisustuskaupade jaemüügiga ning 2003.aasta müügikäive oli [...] miljonit Eesti krooni, mis on [...]% kaubaturust. Indoor Grupi kogukäibest moodustas mööbel ligikaudu [...]% [...] ja sisustuskaubad ülejäänud [...]%. Antud koondumise puhul on kaubaks mööbel ja sisustuskaubad ning kaubaturuna piiritletakse mööbli ja sisustuskaupade jaemüügi kaubaturg Eesti territooriumil.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Koondumise teate esitaja andmetel oli koondumise osaliste ühine turuosakaosa Eesti mööbli ja sisustuskaupade jaemüügi kaubaturul 2003.a ligikaudu [...], mistõttu kuulub koondumise osalistele alla 40% nimetatud kaubaturu mahust ning koondumine ei tekita ega tugevda turguvalitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses.

Koondumise osaliste tütarettevõtjate suurimad konkurendid on eelmiste aastate vältel jäänud enam-vähem samaks: Mööblimaja AS turuosakaosa [...], AS Silikaat Mööbel (Aatrium) turuosakaosa [...], Isku Mööbli AS turuosakaosa [...], Jysk Linnen'n Furniture OÜ turuosakaosa [...] (sisenes kaubaturule 2001.aasta detsembris), AS Evelekt turuosakaosa [...] ning mitmed väiksemate mahtudega ettevõtjad. Kaubaturule on viimastel aastatel edukalt sisenenud AS Diivaniparadiis ja Balto Mööbel Group (kaubamärgi Zip mööbel all) ning koondumise osaliste hinnangul pole viimase kolme aasta jooksul ükski ettevõtja nimetatud turult lahkunud. Arvestades Keswell ja Indoor Group koondumise tulemusel Eestis tekkivat turuosakaosa mööbli ja sisustuskaupade kaubaturul, konkurentide arvu, nende majanduslikku ja finantsjõudu, seadusandlike takistuste puudumist kaubaturule sisenemisel ning teisi tegureid, ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Keswell Oy ja Indoor Group Oy koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Peeter Tammistu